

PIĘKNY OGRÓD

PRACOWNIA ZIELENI

EWA JAMA

43-502 CZECHOWICE-DZIEDZICE, UL. BAŻANTÓW 10

NIP 937-118-70-84

tel. + 48 604 248 531, mail ogrod.ej@op.pl

**PROGRAM OCHRONY DRZEW DLA INWESTYCJI
“BUDOWA TĘŻNI SOLANKOWEJ WRAZ Z PRZYŁĄCZEM
WODOCIĄGOWYM, INSTALACJĄ ELEKTRYCZNĄ, MONITORINGU I
TECHNOLOGIĄ SOLANKI ORAZ ZAGOSPODAROWANIEM TERENU”**

AUTOR OPRACOWANIA

mgr inż. Ewa Jama

SIERPIEŃ 2022

1. WSTĘP

Program ochrony drzew sporządzony został w ramach przygotowania inwestycji pn. „Budowa tężni solankowej wraz z przyłączem wodociągowym, instalacją wodociągową, elektryczną, monitoringu i technologią solanki oraz zagospodarowaniem terenu”

Program opracowany zostały przez mgr inż. Ewę Jama z Pracowni Zieleni "Piękny Ogród" Czechowice-Dziedzice, ul. Bażantów 10.

2. CEL I ZAKRES OPRACOWANIA

Program ochrony drzew ma na celu określenie zasad i wytycznych dla uczestników budowy, które umożliwią uniknięcie uszkodzenia drzew w czasie trwania procesu budowlanego i pozwolą na ich zachowanie i prawidłowy wzrost po zakończeniu inwestycji.

Obszar planowanej inwestycji położony jest na terenie parku zamkowego w Żywcu. Park zamkowy w Żywcu ze względu na wyjątkowe walory przyrodnicze i kulturowe jest wpisany do rejestru zabytków województwa śląskiego na podstawie decyzji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Bielsku-Białej z dnia 25.02.1987 znak KL.IV.5340/11/86 pod pozycją A – 487/86

3. INWENTARYZACJA ZIELENI

Za materiał wyjściowy do sporządzenia programu ochrony drzew posłużyła wykonana, w ramach niniejszego opracowania, inwentaryzacja zieleni, w czasie, której zewidencjonowano 214 egzemplarzy drzew i krzewów rosnących na obszarze inwestycji. W ramach inwentaryzacji określono gatunek drzewa, średnicę i obwód pnia na wysokości 1,3 m lub powierzchnię zajmowaną przez krzew, wysokość drzewa i zasięg jego korony oraz wskazano uwagi dotyczące stanu zdrowotnego, uszkodzeń pnia lub defektów w budowie korony. Dodatkowo, w przypadku drzew których obwód pnia na wysokości 1,3m jest mniejszy niż 50 cm podano obwód pnia na wysokości 5 cm. Pomiaru dokonano w celu sprawdzenia czy wymagane jest zezwolenie na

usunięcie drzewa wydawane w trybie ustawy o ochronie przyrody. Inwentaryzacja zieleni nie objęła samosiewów o średnicy pnia od 1-15 cm oraz odrostów z pni po usuniętych drzewach.

Zinwentaryzowaną zieleń ujęto w zamieszczonym poniżej zestawieniu tabelarycznym, a lokalizację zinwentaryzowanych drzew przedstawiono na rysunku nr 1 w skali 1:500 wraz z projektem zagospodarowania terenu dla powyższej inwestycji.

Numer	Nazwa gatunkowa polska	Nazwa gatunkowa łacińska	Ilość pni	Średnica pnia na wys.130 cm w [cm] lub powierzchnia krzewu w m ²	Obwód pnia na wys.130 cm w [cm]	Obwód pnia na wys. 5 cm w [cm]	Wysokość drzewa w [m]	Średnica korony w [m]	Uwagi
1.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	44	138		22	6	Złomy w koronie
2.	Jaśminowiec wonny	<i>Philadelphus coronarius</i>	Krzew	8					Bez uwag
3.	Jesion wyniosły	<i>Fraxinus excelsior</i>	1	26	82		24	5	Korona słabo rozwinięta zamierająca
4.	Jabłoń	<i>Malus pumila</i>	2	25+20	79+63		12	8	Drzewo pochylone na alejkę parkową
5.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	44	138		23	8	Korona niesymetryczna, 2-przewodnikowa
6.	Kasztanowiec zwyczajny	<i>Aesculus hippocastanum</i>	1	16	50		10	3	Drzewo wrasta w koronę klonu
7.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	56	176		25	10	Bez uwag
8.	Jodła jednobarwna	<i>Abies concolor</i>	1	12	38	44	12	3	Korona słabo rozwinięta, pod koroną klonu
9.	Jodła jednobarwna	<i>Abies concolor</i>	1	11	35	53	12	3	Bez uwag
10.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	9	28	44	5	2	Korona słabo rozwinięta
11.	Jodła jednobarwna	<i>Abies concolor</i>	1	15	47	63	13	4	Bez uwag
12.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	16	50	69	14	4	Bez uwag
13.	Sosna wejmutka	<i>Pinus strobus</i>	1	79	248		30	8	Korona wysoko osadzona
14.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	8	25	31	4	2	Bez uwag

15.	Jodła jednobarwna	<i>Abies concolor</i>	1	9	28	41	5	3	Uszkodzony wierzchołek
16.	Jodła jednobarwna	<i>Abies concolor</i>	1	9	28	38	6	3	Korona zamierająca
17.	Jodła jednobarwna	<i>Abies concolor</i>	1	15	47	69	8	4	Korona zamierająca
18.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	6	19	28	4	3	Korona zamierająca
19.	Jodła jednobarwna	<i>Abies concolor</i>	1	20	63		14	4	Bez uwag
20.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	17	53		16	3	Korona słabo rozwinięta
21.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	19	60		16	4	Korona słabo rozwinięta
22.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	14	44	53	15	3	Korona słabo rozwinięta
23.	Lipa drobnołistna	<i>Tilia cordata</i>	1	25	79		20	4	Drzewo pochylone, korona słabo rozwinięta
24.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	57	179		24	6	Korona niesymetryczna
25.	Leszczyna pospolita	<i>Corylus avellana</i>	3	10+7+7	31+22+22		5	5	Pnie pochylone, korona nieregularna
26.	Leszczyna pospolita	<i>Corylus avellana</i>	3	11+11+9	35+35+28		5	6	Korona nieregularna, złomy w koronie
27.	Jodła jednobarwna	<i>Abies concolor</i>	1	6	19	28	2	2	Bez uwag
28.	Wiąz szypułkowy	<i>Ulmus laevis</i>	1	30	94		18	5	Uszkodzone nabiegi korzeniowe
29.	Jesion wyniosły	<i>Fraxinus excelsior</i>	1	44	138		23	6	Podstawa pnia uszkodzona, korona zamierająca
30.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	36	113		23	4	Korona słabo rozwinięta
31.	Jesion wyniosły	<i>Fraxinus excelsior</i>	1	54	170		35	4	Korona wysoko osadzona, słabo rozwinięta

32.	Jesion wyniosły	<i>Fraxinus excelsior</i>	1	64	201		27	6	Podstawa pnia uszkodzona, korona obumarła w 80%
33.	Czeremcha zwyczajna	<i>Prunus padus</i>	1	11	35	50	8	3	Pień zdeformowany
34.	Czeremcha zwyczajna	<i>Prunus padus</i>	1	10	31	38	6	2	Pień zdeformowany, uszkodzony
35.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	54	170		24	6	Pień uszkodzony, pęknięcie w rozwidleniu korony, korona 3-przewodnikowa
36.	Jesion wyniosły	<i>Fraxinus excelsior</i>	1	60	188		26	5	Korona wysoko osadzona, pień uszkodzony przy podstawie, posusz 50%
37.	Jesion wyniosły	<i>Fraxinus excelsior</i>	1	56	176		26	4	Korona słabo rozwinięta, posusz 80%
38.	Jesion wyniosły	<i>Fraxinus excelsior</i>	1	48	151		26	4	Korona słabo rozwinięta, posusz 80%
39.	Jodła jednobarwna	<i>Abies concolor</i>	1	12	38	50	11	3	Bez uwag
40.	Jodła jednobarwna	<i>Abies concolor</i>	1	14	44	60	11	2	Krzywy pień
41.	Czeremcha zwyczajna	<i>Prunus padus</i>	1	12	38	50	8	3	Bez uwag
42.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	57	179		24	6	Bez uwag
43.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	8	25	31	3	2	Bez uwag
44.	Lipa drobnolistna	<i>Tilia cordata</i>	1	8	25	35	3	2	Bez uwag
45.	Jaśminowiec wonny	<i>Philadelphus coronarius</i>	Krzew	20					Grupa 7 szt. krzewów
46.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	8	25	35	3	2	Bez uwag

47.	Śniebuliczka biała	<i>Symphoricarpos albus</i>	krzew	15					Grupa krzewów
48.	Śniebuliczka biała	<i>Symphoricarpos albus</i>	krzew	15					Grupa krzewów
49.	Wiąz szypułkowy	<i>Ulmus laevis</i>	1	6	19	25	3	2	Bez uwag
50.	Czeremcha zwyczajna	<i>Prunus padus</i>	5	14+8+5+5+1	44+25+16+16+3		6	4	Bez uwag
51.	Jodła jednobarwna	<i>Abies concolor</i>	1	18	57		10	4	Bez uwag
52.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	61	192		25	6	Korona 2-przewodnikowa, pień uszkodzony (pęknięcia, bruzdy)
53.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	41	129		20	3	Drzewo lekko pochylone, korona 2-przewodnikowa, obumarły wierzchołek
54.	Czeremcha zwyczajna	<i>Prunus padus</i>	1	7	22	28	4	2	Drzewo pochylone
55.	Jesion wyniosły	<i>Fraxinus excelsior</i>	1	60	188		26	5	Korona obumarła w 80 %
56.	Jodła jednobarwna	<i>Abies concolor</i>	1	6	19	25	3	2	Bez uwag
57.	Jodła jednobarwna	<i>Abies concolor</i>	1	5	16	25	2	2	Bez uwag
58.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	41	129		26	4	Słabo rozwinięta wysoko osadzona korona
59.	Jesion wyniosły	<i>Fraxinus excelsior</i>	1	48	151		25	3	Korona obumarła w 80 %
60.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	50	157		26	6	Słabo rozwinięta wysoko osadzona korona
61.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	65	204		26	8	Korona 2-przewodnikowa, wysoko osadzona

62.	Wiąz szypułkowy	<i>Ulmus laevis</i>	1	14	44	57	11	5	Uszkodzone nabiegi korzeniowe
63.	Wiąz szypułkowy	<i>Ulmus laevis</i>	1	8	25	28	3	2	Bez uwag
64.	Wiąz szypułkowy	<i>Ulmus laevis</i>	1	38	119		26	5	Korona wysoko osadzona
65.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	41	129		26	5	Bez uwag
66.	Wiąz szypułkowy	<i>Ulmus laevis</i>	1	9	28	50	4	2	Bez uwag
67.	Jesion wyniosły	<i>Fraxinus excelsior</i>	1	52	163		26	8	Korona słabo rozwinięta, bardzo wysoko osadzona
68.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	64	201		30	8	Korona nieregularna, złomy w koronie
69.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	58	182		29	8	Pień uszkodzony, 2 przewodniki zrosnięte w dolnej części, złomy w koronie
70.	Jesion wyniosły	<i>Fraxinus excelsior</i>	1	66	207		29	8	Pień uszkodzony, korona obumarła w 80%
71.	Lipa drobnolistna	<i>Tilia cordata</i>	1	9	28	38	5	3	Bez uwag
72.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	16	50	63	12	3	Bez uwag
73.	Leszczyna pospolita	<i>Corylus avellana</i>	8	13+14+10+11+11+9+11+11	41+44+31+35+35+28+35+35		4	8	Bez uwag
74.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	6	19	31	3	2	Bez uwag
75.	Jodła jednobarwna	<i>Abies concolor</i>	1	8	25	35	4	2	Bez uwag
76.	Czeremcha zwyczajna	<i>Prunus padus</i>	1	29	91		6	2	Złomy w koronie
77.	Jodła jednobarwna	<i>Abies concolor</i>	1	11	35	50	5	2	Korona słabo rozwinięta

78.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	9	28	41	3	2	Korona słabo rozwinięta
79.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	18	57		13	3	Bez uwag
80.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	9	28	35	5	2	Złamany wierzchołek
81.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	20	63		16	3	
82.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	25	79		15	4	Złamany wierzchołek
83.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	18	57		15	3	Korona słabo rozwinięta
84.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	14	44	57	6	2	Złamany wierzchołek
85.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	10	31	47	7	2	Bez uwag
86.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	13	41	60	10	2	Bez uwag
87.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	11	35	44	8	2	Bez uwag
88.	Jesion wyniosły	<i>Fraxinus excelsior</i>	1	38	119		24	6	Bez uwag
89.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	19	60		16	5	Bez uwag
90.	Jesion wyniosły	<i>Fraxinus excelsior</i>	1	40	126		26	8	Owocniki grzybów przy podstawie
91.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	14	44	53	12	4	Bez uwag
92.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	12	38	53	8	3	Bez uwag
93.	Jodła jednobarwna	<i>Abies concolor</i>	1	23	72		15	4	Bez uwag
94.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	23	72		15	4	Bez uwag
95.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	48	151		23	10	Bez uwag
96.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	16	50	63	12	4	Złamany wierzchołek
97.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	19	60		12	5	Bez uwag

98.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	16	50		12	5	Bez uwag
99.	Jaśminowiec wonny	<i>Philadelphus coronarius</i>	Krzew	20					Grupa 8 krzewów
100.	Śnieguliczka biała Jaśminowiec wonny	<i>Symphoricarpos albus</i> <i>Philadelphus coronarius</i>	Krzew	20					Grupa 7 krzewów
101.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	44	138		19	8	Korona 3-przewodnikowa
102.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	10	31	44	6	2	Wrasta w koronę klonu
103.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	40	126		20	9	Bez uwag
104.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	13	41	60	6	2	Wrasta w koronę klonu
105.	Jodła jednobarwna	<i>Abies concolor</i>	1	21	66		13	4	Drzewo lekko pochylone
106.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	8	25	38	4	2	Wrasta w koronę klonu
107.	Lipa drobnolistna	<i>Tilia cordata</i>	1	7	22	38	3	2	Nowe nasadzenie
108.	Lipa drobnolistna	<i>Tilia cordata</i>	1	6	19	25	3	2	Nowe nasadzenie
109.	Lipa drobnolistna	<i>Tilia cordata</i>	1	4	13	22	2	2	Nowe nasadzenie
110.	Lipa drobnolistna	<i>Tilia cordata</i>	1	110	345		25	15	Korona 2-przewodnikowa, posusz 15%
111.	Lipa drobnolistna	<i>Tilia cordata</i>	1	90	283		25	15	Drzewo pochylone w kierunku łąki, rakowate narośla na pniu
112.	Lipa drobnolistna	<i>Tilia cordata</i>	1	19	60		14	6	Bez uwag
113.	Lipa drobnolistna	<i>Tilia cordata</i>	1	70	220		23	12	Korona 2-przewodnikowa, bruzdy na pniu

114.	Lipa drobnolistna	<i>Tilia cordata</i>	1	84	264		25	15	Korona 3-przewodnikowa, rakowate narośla na pniu
114a.	Lipa drobnolistna	<i>Tilia cordata</i>	1	4	13	19	2	2	Nowe nasadzenie
115.	Buk pospolity	<i>Fagus silvatica</i>	1	18	57		14	7	Bez uwag
116.	Lipa drobnolistna	<i>Tilia cordata</i>	1	64	201		22	10	Korona 3-dzielna, drzewo lekko pochylone
117.	Lipa drobnolistna	<i>Tilia cordata</i>	1	53	166		25	8	Korona 3-przewodnikowa
118.	Lipa drobnolistna	<i>Tilia cordata</i>	1	43	135		18	6	Korona 3-przewodnikowa, drzewo pochylone, pęknięte przy podstawie
119.	Wiąz szypułkowy	<i>Ulmus laevis</i>	1	72	226		26	8	Na pniu oznaki grafiozy, korona 2-przewodnikowa
120.	Lipa drobnolistna	<i>Tilia cordata</i>	1	44	138		19	6	Drzewo pochylone w kierunku łąki,
121.	Lipa drobnolistna	<i>Tilia cordata</i>	1	79	248		26	18	Korona nieregularna
122.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	63	198		26	12	Korona 5-przewodnikowa rozwinięta na dwóch poziomach
123.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	66	207		23	8	Pień uszkodzony od podstawy do rozwidlenia z ubytkiem wgłębnym, odcięty jeden przewodnik
124.	Jesion wyniosły	<i>Fraxinus excelsior</i>	1	59	185		30	8	Korona wysoko osadzona, posusz w koronie
125.	Lipa drobnolistna	<i>Tilia cordata</i>	1	27	85		17	3	Korona słabo rozwinięta
126.	Kasztanowiec zwyczajny	<i>Aesculus hippocastanum</i>	1	41	129		18	6	Korona niesymetryczna, posusz na poziomie 15%
127.	Lipa drobnolistna	<i>Tilia cordata</i>	1	20	63		16	2	Korona bardzo słabo rozwinięta

128.	Lipa drobnolistna	<i>Tilia cordata</i>	1	22	69		16	2	Korona bardzo słabo rozwinięta
129.	Jesion wyniosły	<i>Fraxinus excelsior</i>	1	39	122		26	4	Korona wysoko osadzona, obumarła w 80%
130.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	47	148		23	6	Korona niesymetryczna, drzewo lekko pochylone
131.	Lipa drobnolistna	<i>Tilia cordata</i>	1	50	157		25	6	Korona wąska, słabo rozwinięta
132.	Lipa drobnolistna	<i>Tilia cordata</i>	2	22+50	69+157		25	10	Drzewo pochylone, korona wąska, wrzecionowata, ubytek przy podstawie pnia
133.	Lipa drobnolistna	<i>Tilia cordata</i>	1	56	176		25	18	Drzewo bardzo mocno pochylone, pień wygięty, osłabiona podstawa
134.	Lipa drobnolistna	<i>Tilia cordata</i>	1	44	138		22	12	Drzewo pochylone, korona 2-przewodnikowa
135.	Lipa drobnolistna	<i>Tilia cordata</i>	1	27	85		19	6	Bez uwag
136.	Jesion wyniosły	<i>Fraxinus excelsior</i>	1	50	157		26	8	Korona 2-przewodnikowa, wysoko osadzona, zamierająca
137.	Jesion wyniosły	<i>Fraxinus excelsior</i>	1	44	138		26	10	Pień uszkodzony, korona wysoko osadzona, zamierająca
138.	Lipa drobnolistna	<i>Tilia cordata</i>	1	32	100		18	4	Korona nieregularna
139.	Jesion wyniosły	<i>Fraxinus excelsior</i>	1	25	79		20	4	Korona słabo rozwinięta
140.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	55	173		25	8	Korona 2-przewodnikowa, wysoko osadzona
141.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	55	173		25	8	Korona niesymetryczna

142.	Kasztanowiec zwyczajny	<i>Aesculus hippocastanum</i>	1	75	236		24	10	Korona 3-przewodnikowa od ok. 17m, prawdopodobnie odrosty po redukcji wierzchołka
143.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	28	88		23	3	Korona zamierająca, pień pęknięty
144.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>							Grupa samosiewów do usunięcia
145.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>							Grupa samosiewów do usunięcia
146.	Forsycja pośrednia	<i>Forsythia intermedia</i>	Krzew	25					Grupa 10 krzewów
147.	Klon jawor	<i>Acer pseudopatanus</i>	1	55	173		21	8	Korona 3-przewodnikowa na dwóch poziomach, niesymetryczna, pęknięcia w rozwidleniu
148.	Klon jawor	<i>Acer pseudopatanus</i>	1	56	176		21	8	Drzewo pochylone, pień nieuszkodzony, korona nieregularna
149.	Klona jawor	<i>Acer pseudopatanus</i>	1	46	144		22	8	Drzewo pochylone, pęknięcia na pniu, korona nieregularna
150.	Forsycja pośrednia	<i>Forsythia intermedia</i>	Krzew	18					Grupa 13 krzewów
151.	Modrzew europejski	<i>Larix decidua</i>	1	28	88		24	3	Słabo rozwinięta wysoko osadzona korona
152.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	10	31	44	6	4	Wokół drzewa 5 krzewów forsycji
153.	Jesion wyniosły	<i>Fraxinus excelsior</i>	1	39	122		22	6	Korona 2-przewodnikowa, wysoko osadzona, zamierająca

154.	Jesion wyniosły	<i>Fraxinus excelsior</i>	1	39	122		20	5	Korona obumarła w 70%
155.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	13	41	57	8	5	Drzewo obumarłe
156.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	15	47	63	8	5	Bez uwag
157.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	15	47	63	8	5	Bez uwag
158.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	12	38	60	8	3	Bez uwag
159.	Daglezja zielona	<i>Pseudotsuga Carriere</i>	1	7	22	38	7	2	Korona słabo rozwinięta
160.	Wiąz szypułkowy	<i>Ulmus laevis</i>	1	51	160		20	8	Rakowata narośl na pniu
161.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	9	28	50	8	3	Wrasta w koronę wiązu
162.	Jesion wyniosły	<i>Fraxinus excelsior</i>	1	21	66		19	4	Korona słabo rozwinięta, krzywy pień
163.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	13	41	57	8	3	Bez uwag
164.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	18	57		16	6	Bez uwag
165.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	14	44	57	16	6	Bez uwag
166.	Daglezja zielona	<i>Pseudotsuga Carriere</i>	1	6	19	28	4	2	Bez uwag
167.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	41	129		20	10	Drzewo pochylone, korona nieregularna
168.	Sosna zwyczajna	<i>Pinus silvestris</i>	1	14	44	63	13	4	Słabo rozwinięta
169.	Daglezja zielona	<i>Pseudotsuga Carriere</i>	1	12	38	50	4	3	Bez uwag
170.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	60	188		24	10	Korona 2-przewodnikowa
171.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	12	38	57	6	2	Bez uwag
172.	Jesion wyniosły	<i>Fraxinus excelsior</i>	1	31	97		20	4	Korona słabo rozwinięta

173.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	8	25	47	3	2	Korona zamierająca
174.	Jesion wyniosły	<i>Fraxinus excelsior</i>	1	61	192		26	6	Korona zamierająca
175.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	6	19	31	2	1	
176.	Wiąz szypułkowy	<i>Ulmus laevis</i>	1	26	82		10	4	Pień uszkodzony
177.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	38	119		26	5	Wysoko osadzona, słabo rozwinięta korona
178.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	39	122		26	5	Wysoko osadzona, słabo rozwinięta korona
179.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	38	119		26	5	Wysoko osadzona, słabo rozwinięta korona
180.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	66	207		26	8	Bez uwag
181.	Jesion wyniosły	<i>Fraxinus excelsior</i>	1	70	220		30	6	Korona zamierająca
182.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	30	94		23	6	Bez uwag
183.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	47	148		26	6	Bez uwag
184.	Wiąz szypułkowy	<i>Ulmus laevis</i>	1	26	82		16	6	Drzewo pochylone pod koroną sąsiedniego drzewa
185.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	48	151		26	6	Bez uwag
186.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	16	50		10	2	Pień uszkodzony
187.	Jesion wyniosły	<i>Fraxinus excelsior</i>	1	56	176		28	6	Korona zamierająca
188.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	36	113		26	4	Korona słabo rozwinięta
189.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	43	135		26	6	Korona słabo rozwinięta
190.	Lipa drobnolistna	<i>Tilia cordata</i>	1	51	160		21	4	Bez uwag
191.	Jesion wyniosły	<i>Fraxinus excelsior</i>	1	48	151		29	4	Podstawa pnia uszkodzona

192.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	55	173		28	6	Bez uwag
193.	Żywotnik zachodni	<i>Thuja occidentalis</i>	Krzew	2					Bez uwag
194.	Żywotnik zachodni	<i>Thuja occidentalis</i>	Krzew	2					Bez uwag
195.	Dereń rozłogowy	<i>Cornus sericea</i>	Krzew	4					Bez uwag
196.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	6	19	28	4	2	Nowe nasadzenie
197.	Dąb szypułkowy	<i>Quercus robur</i>	1	7	22	28	4	2	Nowe nasadzenie
198.	Jesion wyniosły	<i>Fraxinus excelsior</i>	1	45	141		28	5	Korona niesymetryczna, wysoko osadzona, zamierająca
199.	Jesion wyniosły	<i>Fraxinus excelsior</i>	1	41	129		28	5	Korona niesymetryczna, wysoko osadzona, zamierająca
200.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	33	104		18	6	Bez uwag
201.	Sosna zwyczajna	<i>Pinus silvestris</i>	1	9	28	44	4	2	Złamany wierzchołek
202.	Sosna zwyczajna	<i>Pinus silvestris</i>	1	14	44	63	7	3	Bez uwag
203.	Buk pospolity	<i>Fagus silvatica</i>	1	3	9		2	2	Nowe nasadzenie
204.	Buk pospolity	<i>Fagus silvatica</i>	1	2	6		1,8	2	Nowe nasadzenie
205.	Daglezja zielona	<i>Pseudotsuga Carriere</i>	1	13	41	66	12	4	Bez uwag
206.	Daglezja zielona	<i>Pseudotsuga Carriere</i>	1	12	38	53	12	4	Bez uwag
207.	Daglezja zielona	<i>Pseudotsuga Carriere</i>	1	16	50		14	4	Bez uwag

208.	Daglezja zielona	<i>Pseudotsuga Carriere</i>	1	15	47	63	6	4	Drzewo bardzo mocno pochylone wsparte na sąsiednim drzewie
209.	Buk pospolity	<i>Fagus silvatica</i>	1	4	13		2	2	Nowe nasadzenie
210.	Buk pospolity	<i>Fagus silvatica</i>	1	2	6		1,5	2	Nowe nasadzenie
211.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	43	135		21	8	Bez uwag
212.	Wiąz szypułkowy	<i>Ulmus laevis</i>	1	57	179		24	8	Korona odchylona na wierzchołku
213.	Czeremcha zwyczajna	<i>Prunus padus</i>	1	21	66		10	4	Drzewo pochylone
214.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	46	144		26	8	Korona niesymetryczna, rozwinięta od strony budynku.

4. WALORYZACJA DRZEWOSTANU

Na podstawie sporządzonej inwentaryzacji dokonano waloryzacji drzewostanu dzieląc zinwentaryzowane drzewa na 4 kategorie w zależności od ich wartości dendrologicznej, historycznej oraz stanu zdrowotnego:

KATEGORIA „A”

Drzewa szczególnie cenne okazy stanowiące historyczny element układu kompozycyjnego założenia parkowego, posiadające wyróżniające wartości wizualne dla krajobrazu czy należące do gatunków (odmian) rzadko spotykanych o średnicy pnia powyżej 70. Drzewa zaliczone do tej kategorii oznaczono w tabeli kolorem czerwonym. Kolorem czerwonym oznaczono również zasięg korony i nr drzewa na rysunku nr 2 - waloryzacja i projekt ochrony drzew.

KATEGORIA „B”

Drzewa tworzące układ kompozycyjny założenia parkowego, o zadowalającej i umiarkowanej żywotności. Drzewa zaliczone do tej kategorii oznaczono w tabeli kolorem niebieskim. Kolorem niebieskim oznaczono również zasięg korony i nr drzewa na rysunku nr 2 - waloryzacja i projekt ochrony drzew.

KATEGORIA „C”

Drzewa nie będące istotnym elementem układu kompozycyjnego założenia parkowego, o zadowalającej i umiarkowanej żywotności oraz średniej wartości lub drzewa tworzące układ kompozycyjny założenia parkowego o obniżonej zdrowotności, rokujące na przeżycie po przeprowadzeniu zabiegów pielęgnacyjno-konserwacyjnej Drzewa zaliczone do tej kategorii oznaczono w tabeli kolorem fioletowym. Kolorem fioletowym oznaczono również zasięg korony i nr drzewa na rysunku nr 2 - waloryzacja i projekt ochrony drzew

KATEGORIA „D”

Drzewa, które z uwagi na znacząco obniżony stan zdrowotny lub (i) statykę mają niewielką wartość dendrologiczną i krajobrazową, okazy zamierające, martwe, przygłuszone, drzewa nie będące istotnym elementem układ kompozycyjnego założenia parkowego o wartości znacząco niższej, niż wartość okazów rosnących w pobliżu. Drzewa zaliczone do tej kategorii oznaczono w tabeli kolorem zielonym. Kolorem zielonym oznaczono również zasięg korony i nr drzewa na rysunku nr 2 - waloryzacja i projekt ochrony drzew

Numer	Nazwa gatunkowa polska	Nazwa gatunkowa łacińska	Ilość pni	Średnica pnia na wys.130 cm w [cm] lub powierzchnia krzewu w m ²	Obwód pnia na wys.130 cm w [cm]	Obwód pnia na wys. 5 cm w [cm]	Wysokość drzewa w [m]	Średnica korony w [m]	Uwagi
1.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	44	138		22	6	Złomy w koronie
2.	Jaśminowiec wonny	<i>Philadelphus coronarius</i>	Krzew	8					Bez uwag
3.	Jesion wyniosły	<i>Fraxinus excelsior</i>	1	26	82		24	5	Korona słabo rozwinięta zamierająca
4.	Jabłoń	<i>Malus pumila</i>	2	25+20	79+63		12	8	Drzewo pochylone na alejkę parkową
5.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	44	138		23	8	Korona niesymetryczna, 2-przewodnikowa
6.	Kasztanowiec zwyczajny	<i>Aesculus hippocastanum</i>	1	16	50		10	3	Drzewo wrasta w koronę klonu
7.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	56	176		25	10	Bez uwag
8.	Jodła jednobarwna	<i>Abies concolor</i>	1	12	38	44	12	3	Korona słabo rozwinięta, pod koroną klonu
9.	Jodła jednobarwna	<i>Abies concolor</i>	1	11	35	53	12	3	Bez uwag
10.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	9	28	44	5	2	Korona słabo rozwinięta
11.	Jodła jednobarwna	<i>Abies concolor</i>	1	15	47	63	13	4	Bez uwag
12.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	16	50	69	14	4	Bez uwag
13.	Sosna wejmutka	<i>Pinus strobus</i>	1	79	248		30	8	Korona wysoko osadzona
14.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	8	25	31	4	2	Bez uwag

15.	Jodła jednobarwna	<i>Abies concolor</i>	1	9	28	41	5	3	Uszkodzony wierzchołek
16.	Jodła jednobarwna	<i>Abies concolor</i>	1	9	28	38	6	3	Korona zamierająca
17.	Jodła jednobarwna	<i>Abies concolor</i>	1	15	47	69	8	4	Korona zamierająca
18.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	6	19	28	4	3	Korona zamierająca
19.	Jodła jednobarwna	<i>Abies concolor</i>	1	20	63		14	4	Bez uwag
20.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	17	53		16	3	Korona słabo rozwinięta
21.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	19	60		16	4	Korona słabo rozwinięta
22.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	14	44	53	15	3	Korona słabo rozwinięta
23.	Lipa drobnołistna	<i>Tilia cordata</i>	1	25	79		20	4	Drzewo pochylone, korona słabo rozwinięta
24.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	57	179		24	6	Korona niesymetryczna
25.	Leszczyna pospolita	<i>Corylus avellana</i>	3	10+7+7	31+22+22		5	5	Pnie pochylone, korona nieregularna
26.	Leszczyna pospolita	<i>Corylus avellana</i>	3	11+11+9	35+35+28		5	6	Korona nieregularna, złomy w koronie
27.	Jodła jednobarwna	<i>Abies concolor</i>	1	6	19	28	2	2	Bez uwag
28.	Wiąz szypułkowy	<i>Ulmus laevis</i>	1	30	94		18	5	Uszkodzone nabiegi korzeniowe
29.	Jesion wyniosły	<i>Fraxinus excelsior</i>	1	44	138		23	6	Podstawa pnia uszkodzona, korona zamierająca
30.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	36	113		23	4	Korona słabo rozwinięta
31.	Jesion wyniosły	<i>Fraxinus excelsior</i>	1	54	170		35	4	Korona wysoko osadzona, słabo rozwinięta

32.	Jesion wyniosły	<i>Fraxinus excelsior</i>	1	64	201		27	6	Podstawa pnia uszkodzona, korona obumarła w 80%
33.	Czeremcha zwyczajna	<i>Prunus padus</i>	1	11	35	50	8	3	Pień zdeformowany
34.	Czeremcha zwyczajna	<i>Prunus padus</i>	1	10	31	38	6	2	Pień zdeformowany, uszkodzony
35.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	54	170		24	6	Pień uszkodzony, pęknięcie w rozwidleniu korony, korona 3-przewodnikowa
36.	Jesion wyniosły	<i>Fraxinus excelsior</i>	1	60	188		26	5	Korona wysoko osadzona, pień uszkodzony przy podstawie, posusz 50%
37.	Jesion wyniosły	<i>Fraxinus excelsior</i>	1	56	176		26	4	Korona słabo rozwinięta, posusz 80%
38.	Jesion wyniosły	<i>Fraxinus excelsior</i>	1	48	151		26	4	Korona słabo rozwinięta, posusz 80%
39.	Jodła jednobarwna	<i>Abies concolor</i>	1	12	38	50	11	3	Bez uwag
40.	Jodła jednobarwna	<i>Abies concolor</i>	1	14	44	60	11	2	Krzywy pień
41.	Czeremcha zwyczajna	<i>Prunus padus</i>	1	12	38	50	8	3	Bez uwag
42.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	57	179		24	6	Bez uwag
43.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	8	25	31	3	2	Bez uwag
44.	Lipa drobno listna	<i>Tilia cordata</i>	1	8	25	35	3	2	Bez uwag
45.	Jaśminowiec wonny	<i>Philadelphus coronarius</i>	Krzew	20					Grupa 7 szt. krzewów
46.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	8	25	35	3	2	Bez uwag

47.	Śniebuliczka biała	<i>Symphoricarpos albus</i>	krzew	15					Grupa krzewów
48.	Śniebuliczka biała	<i>Symphoricarpos albus</i>	krzew	15					Grupa krzewów
49.	Wiąz szypułkowy	<i>Ulmus laevis</i>	1	6	19	25	3	2	Bez uwag
50.	Czeremcha zwyczajna	<i>Prunus padus</i>	5	14+8+5+5+1	44+25+16+16+3		6	4	Bez uwag
51.	Jodła jednobarwna	<i>Abies concolor</i>	1	18	57		10	4	Bez uwag
52.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	61	192		25	6	Korona 2-przewodnikowa, pień uszkodzony (pęknięcia, bruzdy)
53.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	41	129		20	3	Drzewo lekko pochylone, korona 2-przewodnikowa, obumarły wierzchołek
54.	Czeremcha zwyczajna	<i>Prunus padus</i>	1	7	22	28	4	2	Drzewo pochylone
55.	Jesion wyniosły	<i>Fraxinus excelsior</i>	1	60	188		26	5	Korona obumarła w 80 %
56.	Jodła jednobarwna	<i>Abies concolor</i>	1	6	19	25	3	2	Bez uwag
57.	Jodła jednobarwna	<i>Abies concolor</i>	1	5	16	25	2	2	Bez uwag
58.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	41	129		26	4	Słabo rozwinięta wysoko osadzona korona
59.	Jesion wyniosły	<i>Fraxinus excelsior</i>	1	48	151		25	3	Korona obumarła w 80 %
60.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	50	157		26	6	Słabo rozwinięta wysoko osadzona korona
61.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	65	204		26	8	Korona 2-przewodnikowa, wysoko osadzona

62.	Wiąz szypułkowy	<i>Ulmus laevis</i>	1	14	44	57	11	5	Uszkodzone nabiegi korzeniowe
63.	Wiąz szypułkowy	<i>Ulmus laevis</i>	1	8	25	28	3	2	Bez uwag
64.	Wiąz szypułkowy	<i>Ulmus laevis</i>	1	38	119		26	5	Korona wysoko osadzona
65.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	41	129		26	5	Bez uwag
66.	Wiąz szypułkowy	<i>Ulmus laevis</i>	1	9	28	50	4	2	Bez uwag
67.	Jesion wyniosły	<i>Fraxinus excelsior</i>	1	52	163		26	8	Korona słabo rozwinięta, bardzo wysoko osadzona
68.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	64	201		30	8	Korona nieregularna, złomy w koronie
69.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	58	182		29	8	Pień uszkodzony, 2 przewodniki zrosnięte w dolnej części, złomy w koronie
70.	Jesion wyniosły	<i>Fraxinus excelsior</i>	1	66	207		29	8	Pień uszkodzony, korona obumarła w 80%
71.	Lipa drobnolistna	<i>Tilia cordata</i>	1	9	28	38	5	3	Bez uwag
72.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	16	50	63	12	3	Bez uwag
73.	Leszczyna pospolita	<i>Corylus avellana</i>	8	13+14+10+11+11+9+11+11	41+44+31+35+35+28+35+35		4	8	Bez uwag
74.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	6	19	31	3	2	Bez uwag
75.	Jodła jednobarwna	<i>Abies concolor</i>	1	8	25	35	4	2	Bez uwag
76.	Czeremcha zwyczajna	<i>Prunus padus</i>	1	29	91		6	2	Złomy w koronie
77.	Jodła jednobarwna	<i>Abies concolor</i>	1	11	35	50	5	2	Korona słabo rozwinięta

78.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	9	28	41	3	2	Korona słabo rozwinięta
79.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	18	57		13	3	Bez uwag
80.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	9	28	35	5	2	Złamany wierzchołek
81.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	20	63		16	3	
82.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	25	79		15	4	Złamany wierzchołek
83.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	18	57		15	3	Korona słabo rozwinięta
84.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	14	44	57	6	2	Złamany wierzchołek
85.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	10	31	47	7	2	Bez uwag
86.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	13	41	60	10	2	Bez uwag
87.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	11	35	44	8	2	Bez uwag
88.	Jesion wyniosły	<i>Fraxinus excelsior</i>	1	38	119		24	6	Bez uwag
89.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	19	60		16	5	Bez uwag
90.	Jesion wyniosły	<i>Fraxinus excelsior</i>	1	40	126		26	8	Owocniki grzybów przy podstawie
91.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	14	44	53	12	4	Bez uwag
92.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	12	38	53	8	3	Bez uwag
93.	Jodła jednobarwna	<i>Abies concolor</i>	1	23	72		15	4	Bez uwag
94.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	23	72		15	4	Bez uwag
95.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	48	151		23	10	Bez uwag
96.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	16	50	63	12	4	Złamany wierzchołek
97.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	19	60		12	5	Bez uwag

98.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	16	50		12	5	Bez uwag
99.	Jaśminowiec wonny	<i>Philadelphus coronarius</i>	Krzew	20					Grupa 8 krzewów
100.	Śnieguliczka biała Jaśminowiec wonny	<i>Symphoricarpos albus</i> <i>Philadelphus coronarius</i>	Krzew	20					Grupa 7 krzewów
101.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	44	138		19	8	Korona 3-przewodnikowa
102.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	10	31	44	6	2	Wrasta w koronę klonu
103.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	40	126		20	9	Bez uwag
104.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	13	41	60	6	2	Wrasta w koronę klonu
105.	Jodła jednobarwna	<i>Abies concolor</i>	1	21	66		13	4	Drzewo lekko pochylone
106.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	8	25	38	4	2	Wrasta w koronę klonu
107.	Lipa drobnolistna	<i>Tilia cordata</i>	1	7	22	38	3	2	Nowe nasadzenie
108.	Lipa drobnolistna	<i>Tilia cordata</i>	1	6	19	25	3	2	Nowe nasadzenie
109.	Lipa drobnolistna	<i>Tilia cordata</i>	1	4	13	22	2	2	Nowe nasadzenie
110.	Lipa drobnolistna	<i>Tilia cordata</i>	1	110	345		25	15	Korona 2-przewodnikowa, posusz 15%
111.	Lipa drobnolistna	<i>Tilia cordata</i>	1	90	283		25	15	Drzewo pochylone w kierunku łąki, rakowate narośla na pniu
112.	Lipa drobnolistna	<i>Tilia cordata</i>	1	19	60		14	6	Bez uwag
113.	Lipa drobnolistna	<i>Tilia cordata</i>	1	70	220		23	12	Korona 2-przewodnikowa, bruzdy na pniu

114.	Lipa drobnolistna	<i>Tilia cordata</i>	1	84	264		25	15	Korona 3-przewodnikowa, rakowate narośla na pniu
114a.	Lipa drobnolistna	<i>Tilia cordata</i>	1	4	13	19	2	2	Nowe nasadzenie
115.	Buk pospolity 'Atropurpurea'	<i>Fagus silvatica</i> 'Atropurpurea'	1	18	57		14	7	Bez uwag
116.	Lipa drobnolistna	<i>Tilia cordata</i>	1	64	201		22	10	Korona 3-dzielna, drzewo lekko pochylone
117.	Lipa drobnolistna	<i>Tilia cordata</i>	1	53	166		25	8	Korona 3-przewodnikowa
118.	Lipa drobnolistna	<i>Tilia cordata</i>	1	43	135		18	6	Korona 3-przewodnikowa, drzewo pochylone, pęknięte przy podstawie
119.	Wiąz szypułkowy	<i>Ulmus laevis</i>	1	72	226		26	8	Na pniu oznaki grafiozy, korona 2-przewodnikowa
120.	Lipa drobnolistna	<i>Tilia cordata</i>	1	44	138		19	6	Drzewo pochylone w kierunku łąki,
121.	Lipa drobnolistna	<i>Tilia cordata</i>	1	79	248		26	18	Korona nieregularna
122.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	63	198		26	12	Korona 5-przewodnikowa rozwinięta na dwóch poziomach
123.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	66	207		23	8	Pień uszkodzony od podstawy do rozwidlenia z ubytkiem wgłębnym, odcięty jeden przewodnik
124.	Jesion wyniosły	<i>Fraxinus excelsior</i>	1	59	185		30	8	Korona wysoko osadzona, posusz w koronie
125.	Lipa drobnolistna	<i>Tilia cordata</i>	1	27	85		17	3	Korona słabo rozwinięta
126.	Kasztanowiec zwyczajny	<i>Aesculus hippocastanum</i>	1	41	129		18	6	Korona niesymetryczna, posusz na poziomie 15%

127.	Lipa drobnolistna	<i>Tilia cordata</i>	1	20	63		16	2	Korona bardzo słabo rozwinięta
128.	Lipa drobnolistna	<i>Tilia cordata</i>	1	22	69		16	2	Korona bardzo słabo rozwinięta
129.	Jesion wyniosły	<i>Fraxinus excelsior</i>	1	39	122		26	4	Korona wysoko osadzona, obumarła w 80%
130.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	47	148		23	6	Korona niesymetryczna, drzewo lekko pochylone
131.	Lipa drobnolistna	<i>Tilia cordata</i>	1	50	157		25	6	Korona wąska, słabo rozwinięta
132.	Lipa drobnolistna	<i>Tilia cordata</i>	2	22+50	69+157		25	10	Drzewo pochylone, korona wąska, wrzecionowata, ubytek przy podstawie pnia
133.	Lipa drobnolistna	<i>Tilia cordata</i>	1	56	176		25	18	Drzewo bardzo mocno pochylone, pień wygięty, osłabiona podstawa
134.	Lipa drobnolistna	<i>Tilia cordata</i>	1	44	138		22	12	Drzewo pochylone, korona 2-przewodnikowa
135.	Lipa drobnolistna	<i>Tilia cordata</i>	1	27	85		19	6	Bez uwag
136.	Jesion wyniosły	<i>Fraxinus excelsior</i>	1	50	157		26	8	Korona 2-przewodnikowa, wysoko osadzona, zamierająca
137.	Jesion wyniosły	<i>Fraxinus excelsior</i>	1	44	138		26	10	Pień uszkodzony, korona wysoko osadzona, zamierająca
138.	Lipa drobnolistna	<i>Tilia cordata</i>	1	32	100		18	4	Korona nieregularna
139.	Jesion wyniosły	<i>Fraxinus excelsior</i>	1	25	79		20	4	Korona słabo rozwinięta
140.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	55	173		25	8	Korona 2-przewodnikowa, wysoko osadzona

141.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	55	173		25	8	Korona niesymetryczna
142.	Kasztanowiec zwyczajny	<i>Aesculus hippocastanum</i>	1	75	236		24	10	Korona 3-przewodnikowa od ok. 17m, prawdopodobnie odrosty po redukcji wierzchołka
143.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	28	88		23	3	Korona zamierająca, pień pęknięty
144.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>							Grupa samosiewów do usunięcia
145.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>							Grupa samosiewów do usunięcia
146.	Forsycja pośrednia	<i>Forsythia intermedia</i>	Krzew	25					Grupa 10 krzewów
147.	Klon jawor	<i>Acer pseudopatanus</i>	1	55	173		21	8	Korona 3-przewodnikowa na dwóch poziomach, niesymetryczna, pęknięcia w rozwidleniu
148.	Klon jawor	<i>Acer pseudopatanus</i>	1	56	176		21	8	Drzewo pochylone, pień nieuszkodzony, korona nieregularna
149.	Klona jawor	<i>Acer pseudopatanus</i>	1	46	144		22	8	Drzewo pochylone, pęknięcia na pniu, korona nieregularna
150.	Forsycja pośrednia	<i>Forsythia intermedia</i>	Krzew	18					Grupa 13 krzewów
151.	Modrzew europejski	<i>Larix decidua</i>	1	28	88		24	3	Słabo rozwinięta wysoko osadzona korona
152.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	10	31	44	6	4	Wokół drzewa 5 krzewów forsycji

153.	Jesion wyniosły	<i>Fraxinus excelsior</i>	1	39	122		22	6	Korona 2-przewodnikowa, wysoko osadzona, zamierająca
154.	Jesion wyniosły	<i>Fraxinus excelsior</i>	1	39	122		20	5	Korona obumarła w 70%
155.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	13	41	57	8	5	Drzewo obumarłe
156.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	15	47	63	8	5	Bez uwag
157.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	15	47	63	8	5	Bez uwag
158.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	12	38	60	8	3	Bez uwag
159.	Daglezja zielona	<i>Pseudotsuga Carriere</i>	1	7	22	38	7	2	Korona słabo rozwinięta
160.	Wiąz szypułkowy	<i>Ulmus laevis</i>	1	51	160		20	8	Rakowata narośl na pniu
161.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	9	28	50	8	3	Wrasta w koronę wiązu
162.	Jesion wyniosły	<i>Fraxinus excelsior</i>	1	21	66		19	4	Korona słabo rozwinięta, krzywy pień
163.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	13	41	57	8	3	Bez uwag
164.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	18	57		16	6	Bez uwag
165.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	14	44	57	16	6	Bez uwag
166.	Daglezja zielona	<i>Pseudotsuga Carriere</i>	1	6	19	28	4	2	Bez uwag
167.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	41	129		20	10	Drzewo pochylone, korona nieregularna
168.	Sosna zwyczajna	<i>Pinus silvestris</i>	1	14	44	63	13	4	Słabo rozwinięta
169.	Daglezja zielona	<i>Pseudotsuga Carriere</i>	1	12	38	50	4	3	Bez uwag
170.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	60	188		24	10	Korona 2-przewodnikowa

171.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	12	38	57	6	2	Bez uwag
172.	Jesion wyniosły	<i>Fraxinus excelsior</i>	1	31	97		20	4	Korona słabo rozwinięta
173.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	8	25	47	3	2	Korona zamierająca
174.	Jesion wyniosły	<i>Fraxinus excelsior</i>	1	61	192		26	6	Korona zamierająca
175.	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>	1	6	19	31	2	1	
176.	Wiąz szypułkowy	<i>Ulmus laevis</i>	1	26	82		10	4	Pień uszkodzony
177.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	38	119		26	5	Wysoko osadzona, słabo rozwinięta korona
178.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	39	122		26	5	Wysoko osadzona, słabo rozwinięta korona
179.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	38	119		26	5	Wysoko osadzona, słabo rozwinięta korona
180.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	66	207		26	8	Bez uwag
181.	Jesion wyniosły	<i>Fraxinus excelsior</i>	1	70	220		30	6	Korona zamierająca
182.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	30	94		23	6	Bez uwag
183.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	47	148		26	6	Bez uwag
184.	Wiąz szypułkowy	<i>Ulmus laevis</i>	1	26	82		16	6	Drzewo pochylone pod koroną sąsiedniego drzewa
185.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	48	151		26	6	Bez uwag
186.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	16	50		10	2	Pień uszkodzony
187.	Jesion wyniosły	<i>Fraxinus excelsior</i>	1	56	176		28	6	Korona zamierająca. Metalowe osłony na pniu
188.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	36	113		26	4	Korona słabo rozwinięta. Metalowe osłony na pniu
189.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	43	135		26	6	Korona słabo rozwinięta. Metalowe osłony na pniu

190.	Lipa drobnolistna	<i>Tilia cordata</i>	1	51	160		21	4	Bez uwag. Metalowe osłony na pniu
191.	Jesion wyniosły	<i>Fraxinus excelsior</i>	1	48	151		29	4	Podstawa pnia uszkodzona
192.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	55	173		28	6	Bez uwag. Metalowe osłony na pniu
193.	Żywotnik zachodni	<i>Thuja occidentalis</i>	Krzew	2					Bez uwag
194.	Żywotnik zachodni	<i>Thuja occidentalis</i>	Krzew	2					Bez uwag
195.	Dereń rozłogowy	<i>Cornus sericea</i>	Krzew	4					Bez uwag
196.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	6	19	28	4	2	Nowe nasadzenie
197.	Dąb szypułkowy	<i>Quercus robur</i>	1	7	22	28	4	2	Nowe nasadzenie
198.	Jesion wyniosły	<i>Fraxinus excelsior</i>	1	45	141		28	5	Korona niesymetryczna, wysoko osadzona, zamierająca
199.	Jesion wyniosły	<i>Fraxinus excelsior</i>	1	41	129		28	5	Korona niesymetryczna, wysoko osadzona, zamierająca
200.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	33	104		18	6	Bez uwag
201.	Sosna zwyczajna	<i>Pinus silvestris</i>	1	9	28	44	4	2	Złamany wierzchołek
202.	Sosna zwyczajna	<i>Pinus silvestris</i>	1	14	44	63	7	3	Bez uwag
203.	Buk pospolity	<i>Fagus silvatica</i>	1	3	9		2	2	Nowe nasadzenie
204.	Buk pospolity	<i>Fagus silvatica</i>	1	2	6		1,8	2	Nowe nasadzenie
205.	Daglezja zielona	<i>Pseudotsuga Carriere</i>	1	13	41	66	12	4	Bez uwag
206.	Daglezja zielona	<i>Pseudotsuga Carriere</i>	1	12	38	53	12	4	Bez uwag

207.	Daglezja zielona	<i>Pseudotsuga Carriere</i>	1	16	50		14	4	Bez uwag
208.	Daglezja zielona	<i>Pseudotsuga Carriere</i>	1	15	47	63	6	4	Drzewo bardzo mocno pochylone wsparte na sąsiednim drzewie
209.	Buk pospolity	<i>Fagus silvatica</i>	1	4	13		2	2	Nowe nasadzenie
210.	Buk pospolity	<i>Fagus silvatica</i>	1	2	6		1,5	2	Nowe nasadzenie
211.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	43	135		21	8	Bez uwag
212.	Wiąz szypułkowy	<i>Ulmus laevis</i>	1	57	179		24	8	Korona odchylona na wierzchołku
213.	Czeremcha zwyczajna	<i>Prunus padus</i>	1	21	66		10	4	Drzewo pochylone
214.	Klon zwyczajny	<i>Acer platanoides</i>	1	46	144		26	8	Korona niesymetryczna, rozwinięta od strony budynku.

4. PROGRAM OCHRONY DRZEW

Projekt Ochrony Drzew (POD) ma na celu określenie zasad i wytycznych dla uczestników budowy, które umożliwią skuteczną ochronę roślin na terenie inwestycyjnym, zapewnią minimalizację uszkodzeń związanych z trwającym procesem budowlanym i pozwolą na zachowanie prawidłowego wzrostu i rozwoju roślin po zakończeniu inwestycji.

Integralną częścią POD jest zamieszczona wcześniej szczegółowa inwentaryzacja oraz waloryzacja drzew.

W ramach planowanej inwestycji planowane jest budowa tężni solankowej wraz z przyłączem wodociągowym, instalacją wodociągową, elektryczną, monitoringu i technologią solanki oraz zagospodarowaniem terenu w postaci ścieżek i elementów małej architektury – ławek i koszy na śmieci.

Realizacja prac wymaga prowadzenia robót ziemnych polegających na:

- posadowieniu elementów konstrukcyjnych tężni,
- posadowienia zbiornika solanki o pojemności 5 m³ o wymiarach 180 x 150 x 310 cm na głębokości 3,6 m, wraz z instalacją wodociągową i kanalizacyjną
- korytowaniu podłoża pod podbudowę nawierzchni mineralnych i z płyt kamiennych
- wykonaniu przyłączy wodociągowego
- wykonania linii kablowych energetycznych i światłowodowych.

Planowana inwestycja realizowana będzie na dwa sposoby. Prace realizowane będą metodą wykopów otwartych w przypadku posadowienia tężni i zbiornika solanki, budowy nowych nawierzchni. Większość prac związanych z realizacją przyłącza wodociągowego oraz wykonania linii kablowych energetycznych i światłowodowych realizowana będzie metodą bezwykopową.

W przypadku realizacji inwestycji metodą przewiertu sterowanego, strefa korzeniowa ulega uszkodzeniu w sposób minimalny. „Ułożenie instalacji przyciskiem lub przewiertem sterowanym w bezpośrednim sąsiedztwie drzew, na głębokości poniżej 60 cm najczęściej nie ma negatywnego wpływu na ich systemy korzeniowe”¹.

W przypadku planowanej inwestycji instalacja wodociągowa i kablowe posadowione zostaną na głębokości 1,3 - 1,5 m, a wykopy pod przewody przyciskowe będą miały głębokość ok. 1,8m.

---

¹ M Suchocka. *Inżynierskie metody poprawy warunków wzrostu i ochrony drzew miejskich*. IGPIM. Warszawa 2016. s. 33

W przypadku prac ziemnych prowadzonych metodą wykopów otwartych w zasięgu koron poszczególnych drzew, część korzeni drzew ulega uszkodzeniu. Przy opracowaniu zaleceń dotyczących ochrony poszczególnych drzew, wzięto pod uwagę ich stan zachowania, konstrukcję korony, warunki siedliskowe oraz rozwiązania projektowe w bezpośrednim sąsiedztwie drzew. Opracowane zalecenia mają na celu określenie zasad i wytycznych dla uczestników budowy, które umożliwiają uniknięcie uszkodzenia korony, pnia i korzeni drzew oraz ochronę gleby przed zagęszczeniem.

Na podstawie inwentaryzacji i waloryzacji drzewostanu do usunięcia ze względu na zły stan zdrowotny, zachwianą statykę, zagrożenie dla otoczenia lub znikomą wartość dendrologiczną zakwalifikowano drzewa o numerach inwentaryzacyjnych – 3, 6, 18, 29, 32, 34, 36, 37, 38, 55, 59, 70, 90, 102, 104, 106, 129, 136, 137, 139, 143, 144, 145, 153, 154, 155, 161, 162, 173, 174, 181, 184, 186, 187, 191, 198, 199 i 208.

Biorąc pod uwagę sposób realizacji inwestycji, bezpośrednio z inwestycją koliduje grupa krzewów nr 2, część z grupy krzewów nr 45, grupa krzewów nr 195. Kolidujące z inwestycją krzewy można przesadzić.

Klon zwyczajny nr 1 rośnie w sąsiedztwie planowanego zbiornika solanki. Pomimo, że zbiornik lokowany jest poza koroną drzewa, posadowienie go na głębokości 3,6 m wymaga użycia sprzętu ciężkiego i wykopanie dołu większego niż rozmiary zbiornika. Ponadto nowo wykopany dół znacząco zmieni stosunki wodne w sąsiedztwie drzewa, w związku z czym zachodzi konieczność jego usunięcia. Mając powyższe na względzie uznano, że konieczne jest jego usunięcie.

Prócz wymienionej powyżej zieleni przewidzianej do usunięcia, wszystkie pozostałe drzewa i krzewy przewidziane są do zachowania i ochrony w czasie prowadzenia inwestycji i opracowane zostały dla nich szczegółowe zalecenia.

Prace ziemne metodą wykopów otwartych, związane z realizacją inwestycji prowadzone będą w zasięgu koron następujących drzew: 1, 4, 16, 17, 110, 111, 114. Lipy o numerach inwentaryzacyjnych 110, 111 i 114 to szczególnie cenne okazy stanowiące historyczny element układu kompozycyjnego, pozostałe drzewa zakwalifikowane zostały do kategorii C czyli do grupy drzew nie będących istotnym elementem układu kompozycyjnego założenia parkowego, o zadowalającej i umiarkowanej żywotności oraz średniej wartości lub drzew tworzących układ kompozycyjny założenia parkowego o obniżonej zdrowotności, rokujące na przeżycie po przeprowadzeniu zabiegów pielęgnacyjno-konserwacyjnej.

Opracowywane zalecenia podzielono na następujące zagadnienia:

- organizacja placu budowy i prace przygotowawcze
- ochrona gleby i zabezpieczenie strefy korzeniowej
- prace pielęgnacyjno-konserwacyjne w obrębie koron i zabezpieczenie podłoża przed przesuszaniem
- zalecenia dotyczące nadzoru dendrologicznego
- Zalecenia dotyczące działań po zakończeniu budowy i raportowania o stanie drzew.

Zalecenia dotyczące organizacji placu budowy i prac przygotowawczych opracowano ogólnie dla wszystkich stref ochrony drzew, natomiast zalecenia dotyczące ochrony gleby i zabezpieczenia strefy korzeniowej opracowano indywidualnie dla poszczególnych SOD.

Organizacja placu budowy i prace przygotowawcze

W celu ochrony drzew przewidzianych do zachowania zostały wyznaczone strefy ochrony drzew od SOD-1 do SOD-4. Zasięg każdej strefy przebiega około 1 m poza zasięgiem koron drzew. Zasięgi stref ochronnych przedstawiono na rysunku Nr 2.

Przed przystąpieniem do wydzielania stref ochrony drzew należy usunąć zieleń przewidzianą do wycinki wyszczególnioną powyżej.

Z uwagi na konieczność zabezpieczenia gleby przed zagęszczaniem, nie jest dopuszczalne użycie przy wycince podnośników lokowanych w zasięgu SOD. Dopuszczalne jest lokowanie podnośnika na alejce parkowej.

Po wykonaniu prac przygotowawczych należy wygrodzić strefy ochrony drzew (SOD), stosując ogrodzenia tymczasowe. W przypadku analizowanej inwestycji lokalizacja ogrodzeń ochronnych pokrywa się z zasięgiem uwidocznionych na Rysunku Nr 2 poszczególnych stref SOD. Podczas montażu ogrodzeń należy uwzględnić konieczność udostępnienia przejazdu alejkami parkowymi. Ogrodzenia ochronne poszczególnych SOD należy oznaczyć tablicami informacyjnymi zawierającymi następujące informacje UWAGA STREFA OCHRONY DRZEW – W STREFIE OBOWIĄZUJE ZAKAZ RUCHU LUDZI I MASZYN POZA DROGAMI TYMCZASOWYMI, ZAKAZ SKŁADOWANIA MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH,

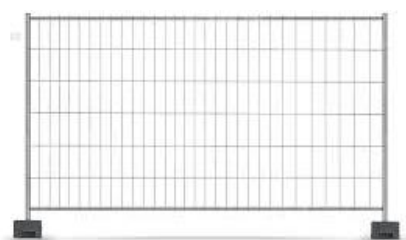
ZAKAZ PRZESTAWIANIA OGRODZENIA, ZAKAZ USZKADZANIA I NISZCZENIA KORZENI PNIA I KORONY.

WSZELKIE DZIAŁANIA W OBRĘBIE STREFY OCHRONY DRZEW NALEŻY UZGODNIĆ Z INSPEKTOREM NADZORU DENDROLOGICZNEGO.

Tablica winna również zawierać dane kontaktowe do Inspektora Nadzoru Dendrologicznego, Kierownika Robót i Inspektora Nadzoru Inwestycyjnego

Ogrodzenia tymczasowe stref SOD mogą zostać wykonane z gotowych elementów stalowych elementów drewnianych lub połączenia obu rodzajów materiałów.

Poniżej przedstawiono przykłady ogrodzenia.

W celu uniknięcia uszkodzenia korzeni oraz ich zgniatania, w obrębie SOD zabronione jest składowanie materiałów budowlanych, ziemi, odpadów i substancji chemicznych oraz poruszanie się i parkowanie ciężkiego sprzętu i samochodów. Ponadto w strefie ochrony drzew nie jest dopuszczalna zmiana poziomu gruntu o więcej niż 10 cm + lub -.

Sposób dojazdu do obszarów inwestycji określono w poszczególnych strefach ochrony drzew.

Ochrona gleby i zabezpieczenie strefy korzeniowej

Wyznaczone SOD mają za zadanie, prócz ochrony pni i koron drzew, ochronę gleby i strefy korzeniowej drzew i krzewów. Zalecenia dotyczące ochrony drzew w poszczególnych strefach zostały opracowane indywidualnie dla każdej strefy, w zależności od sposobu realizacji inwestycji oraz odległości otwartych wykopów od rosnących tam drzew.

Strefa Ochrony Drzew Nr 1 (SOD-1)

W obrębie SOD-1 rosną najcenniejsze egzemplarze drzew przewidziane do zachowania. W zasięgu korony 2 lip drobnolistnych nr 110 i 111 oraz jabłoni nr 4 prowadzone będą prace związane z ułożeniem sieci wodociągowej wykonywanej metodą otwartego wykopu.

Prace prowadzone będą w odległości ok. 5 m od pnia lipy nr 110, 4 m od pnia lipy nr 111 i 3 m od pnia jabłoni.

W przeszłości w obrębie koron wymienionych drzew prowadzone były prace ziemne związane z budową kablowej linii energetycznej i alejek parkowych o nawierzchni żwirowej.

Ze względu na fakt, że drzewa utraciły już część systemu korzeniowego od strony planowanych wykopów, uszkodzeniu (odcięciu) ulegnie około 15% peryferyjnych korzeni żywicielskich i transportujących. Taka utrata korzeni nie będzie miała wpływu na zachowanie żywotności drzewa, niemniej jednak mając na względzie historyczny charakter drzewostanu **zalecane jest zastosowanie w obrębie koron drzew nr 110 i 111 metody bezwykopowej.**

Jeżeli nie będzie to możliwe ze względów technicznych wykopy prowadzić należy ręcznie bez przecinania korzeni kotwiących, przeciągając rury pod korzeniami drzew. Cieńsze korzenie należy przycinać ręcznie, ostrym narzędziem, pod kątem prostym, by zminimalizować powierzchnie ran. Brzegi wykopu należy zabezpieczyć przed przesychaniem, poprzez przykrycie ich ziemią, piaskiem bądź wilgotną (stałe nawadnianą) tkaniną. Pnie drzew w czasie prac należy zabezpieczyć deskami przed uszkodzeniami.

Dodatkowo w celu minimalizacji wpływu prac na dalszy wzrost drzewa, poddać go należy zabiegom pielęgnacyjnym polegającym na wykonaniu cięć sanitarnych i prześwietlających ograniczających masę korony o 10-15%, a co za tym idzie powierzchnię transpiracyjną.

Ze względu na wyjątkowy charakter drzewostanu w strefie SOD – 1 wszystkie prace tam prowadzone należy prowadzić pod bezpośrednim i ciągłym nadzorem Inspektora Nadzoru Dendrologicznego.

SOD – 1 przylega bezpośrednio do alejki parkowej. Planowane wykopy będą prowadzone w alejce, w związku z czym transport materiałów i przejazd urządzeń i maszyn może odbywać się wyłącznie po alejce parkowej.

Strefa Ochrony Drzew Nr 2 (SOD-2)

W obrębie strefy SOD – 2 prowadzone będą prace związane z posadowieniem tężni i zbiornika solanki oraz prace ziemne związane z ułożeniem podbudowy pod nawierzchnie mineralne i z płyt kamiennych.

Klon zwyczajny nr 1 rośnie w sąsiedztwie planowanego zbiornika solanki. Pomimo, że zbiornik lokowany jest poza koroną drzewa, posadowienie go na głębokości 3,6 m wymaga użycia sprzętu ciężkiego i wykopanie dołu większego niż rozmiary zbiornika. Ponadto nowo wykopany dół znacząco zmieni stosunki wodne w sąsiedztwie drzewa, w związku z czym zachodzi konieczność jego usunięcia, gdyż nie można zagwarantować żywotności drzewa po zakończeniu prac.

Pozostałe prace prowadzone będą poza zasięgiem koron drzew.

W obrębie strefy zlokalizowane są trzy wykopy rewizyjne pod prowadzenie przyłączy kablowych energetycznych i światłowodowych metodą bezwykopową. Wykopy te zlokalizowane są poza zasięgiem koron.

Na rysunku nr 2 oznaczono teren dróg tymczasowych, po których możliwe jest poruszanie się sprzętem. Aby zapobiec zagęszczeniu i zanieczyszczeniu gleby drogi tymczasowe należy ułożyć z płyt betonowych, płyt gumowych lub modułowych płyt drogowych do budowy dróg tymczasowych.

Ponieważ wykopy rewizyjne ułożone są na południe od planowanej lokalizacji tężni, a przejazd sprzętu pomiędzy drzewami nie jest możliwy w pierwszej kolejności należy ułożyć okablowanie na tym terenie, w przeciwnym wypadku prace mogą być wykonywane wyłącznie ręcznie.

Prace należy prowadzić w porozumieniu z Inspektorem Nadzoru Dendrologicznego uzgadniając z nim wszelkie odstępstwa od sposobu prowadzenia prac.

Strefa Ochrony Drzew Nr 3 (SOD-3)

W obrębie strefy SOD – 3 planowane jest posadowienie kabla światłowodowego do podłączenia monitoringu. Prace na całym odcinku prowadzone będą metodą bezwykopową. W obrębie strefy planowane jest wykonanie czterech wykopów rewizyjnych na początku oraz na załamaniach trasy. Trzy wykopy rewizyjne wykonane zostaną poza obrębem koron drzew, jeden na granicy zasięgu korony lipy nr 114.

Wykonanie wykopów spowoduje utratę ok. 5-10% peryferyjnych korzeni żywicielskich i transportujących. Taka utrata korzeni nie będzie miała wpływu na zachowanie żywotności drzewa niemniej jednak mając na względzie historyczny charakter lipy **zalecane jest przesunięcie załamania trasy przebiegu kabla, a co za tym idzie wykopu rewizyjnego o ok. 2,5m na zachód pomiędzy korony lip nr 113 i 114.**

Na rysunku nr 2 oznaczono teren dróg tymczasowych, po których możliwe jest poruszanie się sprzętem. Aby zapobiec zagęszczeniu i zanieczyszczeniu gleby drogi tymczasowe należy ułożyć z płyt betonowych, płyt gumowych lub modułowych płyt drogowych do budowy dróg tymczasowych.

Ponadto sprzętem można się poruszać po istniejących alejkach parkowych.

Prace należy prowadzić w porozumieniu z Inspektorem Nadzoru Dendrologicznego uzgadniając z nim wszelkie odstępstwa od sposobu prowadzenia prac.

Strefa Ochrony Drzew Nr 4 (SOD-4)

W obrębie strefy SOD – 4 planowane jest wykonanie przyłącza wodociągowego do tężni. Planowane prace realizowane będą częściowo metodą bezwykopową, częściowo w wykopach otwartych. Wykopy otwarte realizowane będą w alejce parkowej i w obrębie Mini Zoo. Prowadzenie wykopów otwartych w obrębie Mini Zoo wymagają usunięcia fragmentu szpaleru z derenia rozłogowego. Wykopy rewizyjne dla odcinków bezwykopowych realizowane będą poza zasięgiem koron drzew, ale częściowo na wybiegach dla zwierząt, w związku z tym termin ich wykonania i sposób dostępu do zagród należy uzgodnić z zarządcą i opiekunami zwierząt.

Prace pielęgnacyjno-konserwacyjnych w obrębie koron drzew, zalecane w SOD-1 należy powierzyć wykwalifikowanej ekipie arborystycznej legitymującej się stosownymi uprawnieniami i odpowiednim doświadczeniem zawodowym. Cięcia w koronach muszą być wykonane profesjonalnie, z zachowaniem przyjętych zasad sztuki ogrodniczej i arborystyki.

Zalecania dotyczące nadzoru dendrologicznego

Dla planowanej inwestycji należy ustanowić Inspektora Nadzoru Dendrologicznego. Funkcję tę może sprawować osoba posiadającej kwalifikacje (spełniająca wymogi) określone w art. 37 b Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Inspektor powinien być obecny na placu budowy i nadzorować czynności związane z realizacją zaleceń zawartych w niniejszej dokumentacji, szczególnie w zakresie prowadzenia jakichkolwiek prac w obrębach wyznaczonych SOD (prace ziemne, prace w koronach drzew).

Zalecenia dotyczące działań po zakończeniu budowy i raportowania o stanie drzew

Po zakończeniu budowy należy regularnie monitorować stan drzew. Wskazane jest wykonanie profesjonalnego monitoringu dendrologicznego w kolejnym sezonie wegetacyjnym po zakończeniu inwestycji, najdalej po upływie jednego roku od zakończenia budowy. O dacie i zakresie kolejnych monitoringów zdecyduje osoba wykonująca monitoring. Szczególnie istotne jest monitorowanie stanu tych okazów, które najbardziej ucierpią wskutek wykonywanych prac oraz drzew najcenniejszych

Prowadzenie monitoringu dendrologicznego należy powierzyć osobie posiadającej odpowiednie kwalifikacje. Wyniki monitoringu każdorazowo powinny mieć formę szczegółowego, pisemnego raportu o stanie zachowania drzew oraz wskazaniach do dalszego postępowania i ochrony.

Projekt planu nasadzeń zastępczych

W zamian za usuwane drzewo nr 1 planuje się posadzenie 1 egzemplarza lipy drobnolistnej lub klonu zwyczajnego, formy piennej o obw. pnia 12-14cm. Lokalizację posadzenia drzewa oznaczono na rysunku nr 2. Ilość i lokalizacja nasadzeń zastępczych za usuwane drzewa będące z złym stanem zdrowotnym ustalone zostaną na etapie wydawania decyzji na ich usunięcie.

Autor opracowania
mgr inż. Ewa Jama